

FORSIKRINGSAKTIESELSKABET NORDISK UNION

tegner overalt paa Færoerne ved sin nedennævnte Agent:

Sø- og Transportforsikringer
derunder navnlig Skibsforsikringer.

Thorshavn, den 24. Januar 1931.

Sagfører H. SIMONS,
Selskabets Agent.

SKIPARALØNIN 1931

Við tað at Reidarafelagið, ið hevur kravt skiparalønina minkaða til 8 pCt. ikki hevur svarað uppá brov okkara um at fáa skrivligan lönarsáttmála, gera vit kannugt, at eingin limur í Føroya skipara og navigatørfelag má fara sum skipari fyri minni enn 9 pCt av bruttveioi og sum bestimaður fyri minni enn 2 pCt. og fiskipart, umframt at samtykt er á aðalfuði, at eingin skipari í ár má fara heiman frá til skipið fyrr enn skrivligur lönarsáttmáli feløganna millum er gjørdur.

Føroya skipara- og navigatørfelag.

Jeg genoptager Praksis fra Midten af Febr. OSCAR KAABER

Íslandstíðindi.

(Frá tíðindamaani okkara).

Reykjavík, 29. jan. 1931.

„Egir“ tekur 8 trolarar.

Um dagin hevur varðskipið „Egir“ gjørt heilt stóran fong, hann hevur tikið 8 trolarar, ið allir eru kærdir fyri at hava brotið lógina um landsheg. Veidugreiddur hovdu ligið í óskli tá ið varðskipið kom fram á teir innannmarks nær Patriksfirði. Varðskipið var eisini eftir í 9. trolaranum og setti tveir menn umborð á hann, men trolarin, ið var frá Grimsby, er sigldur heim til Bretlands við monnum umborð.

Nýtt javnaðarblað.

Aftaná at skilnaður er íkominn millum alþýðuflokkin og kommunistar hava alþýðuflokksmenn fhyrgt nýtt blað, ið kemur út á Akureyri á Norðlandinum. Ábyrgdarmaður blaðsins er Erlingur Friðjónsson, ið saman við bróður sínum lýrjaði útgávu av „Verkmaninum“ fyri 13 árum síðani. Blaðið eitur „Alþýðumaðurin“ og kemur út eina ferð um vikuna.

Týskur trolari farin á land.

Trolarin „Kærsten“ frá Altona er rendur á land við „Stórhödd“ á Vestmannaoyum. Hann lak reiðuliga illa, og eftirlitsátturin „Þór“ er nú kominn við honum til Reykjavíkar.

Lönstriðið.

Frá Faskrudsfirði frættist at semja er kominn í lag partanna millum um lönviðurskifti arbeiðaranna og fiskimanna. Arbeiðslønin er vorðin 1 kr. um tíman.

Sáttmálaumleitan og ráðagerðir um arbeiðs- og lönviður-

skifti halda framvegis á. „Lýra“ varð lossað eftir teim lönfretum sum arbeiðsmannafelagini hava á krøvum sínum.

Alíngið.

Alíngið er kallað saman til 14. februar.

Bj.

Úr Føroyum.

Thorshavn.

Kirkjutíðindi.

Av „Færøsk Kirketidende“, ið stjórna verður av J. Dahl prósti, er nr. 1 fyri januar mánað útkomið og inniheldur eina nýársprædiku eftir J. Dahl prósti og nakað frá sjómannsmissionini eftir Alfred Petersen, trúðari. Á seinasta síðu er lýstur roknskapurin fyri hina føroysku sjómannsmissionina og fyri „samfundsáðið“, bæði roknskapini eru fyri 1930.

Viðheft er ein bestillingarskil fyri haldarar, ið latast kann ókeypis í postin. Nýggir haldarar fáa árgangirnar 1929 og 1930 ókeypis, so leingi nakað er eftir.

Føroya Amts Bókarsavn.

Vit eru bidnir um at siga frá, at lesistovan er afturlatin fyri fyrst eina tíð (frá 1. februar), av tí at flutt verður í tey nýggju húsin.

Eldur í.

Seinasta tírsdag, ella tírsátinna, var eldur kominn í íshúsi hjá Múllari, ið liggur á Argjað. Eldurin brann nakað leingi og slóknaði ikki, fyrr enn alt tímurbíllarir var uppkolað. Nú stunda bert teir naknu grótveggirnir eftir. Húsið var ikki tryggjað.

„Ampulla“.

ein Grimsby-trolari, ið hevði fingið „wire“ um skráina, varð seinasta mikudag togadur inn á Havna og lagdur til kú. Stóani baksaðu dykkarar og aðrir í fleiri dagar við at „wira“ leysan. Sannudagin fór hann av stað aftur.

Den Spanske.

Trods Forholdsreglerne er den spanske Syge kommen til Færøerne. Da „Tjaldur“ kom her til var Sygdommen begyndt at optræde blandt Mandskabet og siden er der indtruffet endnu et Tilfælde ombord. Passagererne kom meget godt over det, idet de interneredes i Thorshavn og er nu sat paa fri Fod.

I Lordags udsendte Amtet saaledes Bekendtgørelse:

Da der er indtruffet Tilfælde af Influenza i Tvera, endres Karantænerreglerne saaledes,

at Rejsende derfra indtil videre ikke kan tage til andre færøske Bygder uden at iagttage de der gældende Karantænerregler.

Da en Kutter, ankommet fra Leith, ulovligt har landsat en Mand i Kvivig, er denne Bygd paa lignende Maade hindret i Samkvem med andre Bygder.

I Gaar udsendtes yderligere følgende officielle Meddelelse:

Sognefogden i Vaag har under 1. Februar meddelt Amtet, at hele Bygden Vigerbirge er blevet inficeret af Influenza fra Trawlere i Vigerbirgebugten den 25. Januar. Beboerne har hemmeligholdt Sygdommen indtil i Lørdags. Endvidere er der konstateret Influenza i Sumbø.

Rejsende fra Vigerbirge, Lopra, Øgrum og Sumbø kan herefter ikke tage til andre Bygder uden at iagttage de der gældende Karantænerregler.

Klipfiskemarkedet.

Barcelona 27/1. Ingen Tilførsel. Priserne uforandrede. Beholdning af alle Sorter 2500 Tons.

Bilbao 28/1. Tilførsel af islandsk Klipfisk 150 Tons, norsk 90 Tons, Beholdning af dansk (færøsk) Klipfisk 550 Tons, islandsk 650. norsk 75. — Priis for dansk (færøsk) Klipfisk 80—90 Pesetas pr. 50 kg, islandsk 82—87, norsk 80—95.

I. O. G. T.

„Sverri kongur“ hevur samkomu á Føroya Fólkaháskúla sunnudagin 8. februar kl. 4.

Norðagotu.

„Det forraadte Danmark“.

Jeg vil endnu en Gang hævde, at det er en foreldet Anskuelse ikke at ville forhandle med en Mand, ligegyldigt enten han truer eller ej. At afvise en Mand, blot fordi Manden er noget uvoren, er nær beslægtet med Arrogance. Vil Manden ikke tage imod Fornuft, ja, saa lad ham bare bære sig ufornuftig ad, hvilket kun er til Skade for det Land, han repræsenterer — i dette Tilfælde Færøerne — og aldeles ikke for det Land, der er berøret med vedkommendes Representation.

Hvis Danmark, efter endt Forhandling, havde givet J. Patursson en vis Indrømmelse, saa var det en anden Sag for „Dimmalættingen“. Men at tage paa Vej, blot fordi en dansk Folketingsmand siger til J. P.: „Gaa nu ikke længere her i København som en permanent Dagdriver, tag Dem sammen og forsøg at gøre noget for den Befolkning. De repræsenterer. Disse Lystrejser til Rolf Thommesen, de fører jo ikke til noget. Gaa nu hen til Stauning og bed ham sætte Dem i Arbejde. Færøerne trænger til Mænd, der kan handle, og der mangler heller ikke Opgaver.“

Som bekendt var J. Patursson hos Stauning. Men som den permanente Dagdriver rejste han alligevel til Norge.

Hvis det sætter en Plet paa Danmarks Ære, saa den være meget Plettet i Forvejen, og lader sig vist ikke vaske ren, hverken af Sambandspartiet eller „Dimmalættingen“.

Streymur.

FORSIKRINGSAKTIESELSKABET NATIONAL

(A S TROLLE & ROTHE)

tegner overalt paa Færoerne, med Undtagelse af Sudero,

Brand-, Ansvars- og Automobilforsikringer
ved sin nedennævnte Agent.

Thorshavn, den 24. Januar 1931.

Sagfører H. SIMONS,
Selskabets Agent.

FORMUE — INDTÆGT

Af Knud Korst.

Det maa betragtes som givet, at den bestaaende Indtægts- og Formuefordeling aldeles ikke svarer til Værdien af de forskellige Personers Indsats i Samfundsproduktionen, men at den i meget stort Omfang paavirkes af den Overmagt, Kapitalen giver sin Besidder, og omvendt den Underlegenhed de ikke Besiddende faar. Nogle Kapitalbesiddere forstaaer vel ikke at udnytte denne Overmagt fuldt ud, men faar alligevel en arbejdsfri Indtægt ud af Formuen; enkelte spiller simpelthen deres Kapital op, men til Gengæld formaar andre at benytte den Magt, Kapitalen giver dem, til at mangfoldiggøre deres Rigdom, ofte i et uamaadeligt Omfang.

Det maa videre betragtes som givet, at den samlede Sum af Indtægt, der paa denne Maade flyttes fra dem, der oparbejder den, over til andre (Rente-nydere etc.), stædes bliver større, saaledes at Indtægts- og Formuefordelingen i hvert Fald ikke bliver mindre ulige end før. Denne Konstans i Rigdomsfordelingen skyldes for en meget stor Del Arveforholdet, saaledes at Talen om „lige Start“ i vor demokratiske Tid kun gælder med de allerstørste Forbehold.

Heri har den sociale Bevægelse i Nutiden, trods sin tilsyneladende saa vældige Slagkraft, altsaa ikke formaet at hidføre nogen Ændring.

Ved første Øjekast kan det synes underligt, at f. Eks. en Foranstaltning om den progressive Beskatning ikke har formaet at sætte sig dybere Spor i Fordelingen. Men dette er altsaa ikke Tilfældet; og det lader sig i Virkeligheden ogsaa ret let forklare, at det ikke er saaledes. Man kan maaske ikke uden videre sige, at Indkomst- og Formueskatterne „overvælttes“, saaledes som det jo er Tilfældet med Forbrugsskatter (Told, Tobaksskat, Ølskat osv.), der jo simpelthen væltes over paa Varepriserne og bæres af Forbrugerne, selvom de lægges paa Producenterne eller de Handlende. Men noget i den Retning sker dog sikkert ogsaa, naar de direkte, progressive Skatter bliver almindelige; en Forretningsmand vil da ved Start eller Udvidelse af sin Virksomhed tage Udgifterne hertil med ind i sine Kalkulationer.

Men paa den anden Side er Forholdet jo det, at selv om disse Skatter virkelig skulde have indtægtsudjævrende Virkninger, saa opvejes dette ganske af de Kilder til Profit, som i Nutiden flyder saa rigelig som aldrig før. Der er f. Eks. en saadan Profitkilde som Huslejen i de stadig voksende Byer — hvilken forøvrigt i Tidens Løb har spillet en uhyre Rolle for de store Formuers Dannelse, tilligemed Besiddelsen af Oliefelter, Kulminedistrikter, Ertsfelter osv.

Hvad Huslejstigningen betyder for Formueopsamlingen kan anskueliggøres ved følgende Eksempel: Hvis Huslejeloven bortfalder for København, regner man med en Stigning

i Lejen paa 20 pCt. for gamle Lejligheder. En Mand har nu et Hus til Værdi 240,000 Kr., hvorefter han selv ejer de 40,000; det giver aarlig 20,000 Kr. i Lejeindtægt, hvoraf 6000 netto til Ejeren. Sættes Lejeindtægten nu op med 20 pCt., giver dette ham altsaa 4800 Kr. mere i Nettoindtægt (Udgifterne til Prioritetsrenter etc. er jo dækket i Forvejen, saa Forhøjelsen er ren Profit); men da en saadan Huslejeindtægt ikke er en almindelig usikker Forretningsgevinst, men en sikker Monopolgevinst, kapitaliseres Merindtægten saa at sige automatisk, d. v. s. at Huset bliver 80,000 Kr. mere værd i Handel og Vandel; Ejeren egen Formue stiger altsaa ved Transaktionen fra 40,000 til 120,000, eller til det 3-dobbelte.

Heraf tager den progressive Indtægts- og Formueskat vel noget; men det er jo oplagt, at dette Intet forsaar i Forhold til den Forskydning i Indtægtsfordelingen, der hidrører fra Lejernes Merudgift til Huslejen (uden at de faar mere for det) og den tilsvarende Indtægtsopsamling hos Ejeren.

Ganske paa samme Maade gaar det, hvor den moderne Monopoliseringsbevægelse vinder Indpas, Mod Plutningen i de store Monopolsammenslutninger forslaar den progressive Beskatning, som naar man vil tomme en Flod med en Vandsand.

Men forøvrigt, selv om en Virksomhed ikke har Monopol, saa har den Muligheder for gennem Rationalisering at frigøre sig for højere Skattebyrder saavel som for Byrden af højere Arbejdsloen.

Det er derfor alt i alt ikke saa underligt, at de hidtidige Metoder til at hidføre en jævner Fordeling af Formue og Indtægt er kommet til kort, og at der altsaa stort set ingen mærkbar Forandring er sket derigennem.

Man maa altsaa — hvis man vil opnaa i højere Grad at kæde Udbyttet og Arbejdet sammen — gribe fastere om Problemet, end det hidtil er sket. Nu vil det vist være forbundet med en vanskelig overvindelig Gnidningsmodstand at foretage Skatteprogressionen saa stærkt, at den i højere Grad bliver mærkbar paa Fordelingskalkulaen. Denne Vej er sikkert temmelig ufarbar ud over et vist Punkt. Det man skal have fat i, er jo heller ikke saa meget det Arbejdsudbytte, som man maa antage er gaaet i Lommen paa andre Personer end dem, der har oparbejdet det; thi dette er at gaa en Omvej — som det er selve det Instrument, hvormed denne Overflytning af Arbejdsudbyttet er foretaget, altsaa Ejendommen, Kapitalen.

(Sluttes).

I ansendar greinir mega vera okkum i hendi seinast friggjadag kl. 10 f. p.